

Nr 299.

Av herr **Johanson, Karl August**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmänna vägar m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 223 med förslag till lag om allmänna vägar m. m. har föreslagits bidrag av statsmedel till köpingar och municipalsamhällen, där kronan är väghållare, för värdet av mark, som samhälle tillhandahållit för byggande av allmän väg inom stadsplanlagt område. Detta bidrag har föreslagits att utgå med 60 procent.

Beträffande storleken av det statsbidrag som borde utgå ha 1942 års vägsakkunniga anfört. »Då staten framdeles kommer att helt bära kostnaderna för all mark för allmän väg på den egentliga landsbygden kan i förstone synas skäligt, att statsbidraget till samhällenas markanskaffningskostnader utgår med 100 procent, så att samhällena i nu berörda hänseende få samma lättnad som landsbygden. Det förhåller sig dock så, att ett vägbyggnadsföretag inom ett samhälle i allmänhet medför större fördelar för dess tomtägare och därmed även för samhället än vad ett dylikt företag på landet medför för vederbörande fastighetsägare och den kringliggande bygden. Skulle staten helt bekosta vägmarken i samhällena, skulle dessa faktiskt komma i ett bättre läge än landsbygden. De sakkunniga anse därför rättvist, att samhällena själva svara för en del av kostnaden. Denna andel synes skäligt kunna regelmässigt bestämmas till 20 procent. Statsbidraget skulle följaktligen såsom regel utgå med 80 procent av de verkliga kostnaderna. I den mån samhälle kan göra antagligt, att det icke har motsvarande nytta av vägföretaget, bör statsbidraget kunna höjas utöver vad nu sagts.

Om statsbidraget till markanskaffningskostnaderna bestämmas på nu angivet sätt, bör det åligga samhälle, som erhållit statsbidrag till kostnaderna, att till statsverket redovisa så stor del av uppburna tomtägarbidrag, som statsbidraget utgör av samhällets kostnader för markens tillhandahållande. Utgår statsbidraget till 80 procent skulle samhället sålunda självt få behålla 20 procent av tomtägarbidragen, varigenom samhällets andel av kostnaderna åtminstone delvis skulle täckas. Samhället skulle härigenom få ett visst intresse av att indriva sistnämnda bidrag.»

I propositionen förutsattes visserligen att möjlighet skulle finnas att höja statsbidraget utöver de föreslagna sextio procenten, men kvar står dock att bidraget »såsom regel» skall utgå med 60 procent. Då kostnaden för gatu- mark i många fall kommer att bli allt för betungande för köpingar och municipalsamhällen, får jag hemställa om sådan ändring i förslaget,

att statsbidraget såsom regel utgår med åttio procent av vad samhället visar sig hava utgivit i ersättning för mark, som samhälle tillhandahållit för byggande av allmän väg inom stadsplanlagt område.

Stockholm den 24 maj 1943.

Karl Aug Johanson.